

stoletja) jezuiti še vobče v Dubrovniku niso imeli šol. V zapisnikih dubrovniškega senata se o jezuitih poroča sicer prvič že 1583, a Dubrovčani se niso posebno trgali za nje; zasebno se je mudil pač mimogrede kak jezuit v Dubrovniku, a šolo je red dobil v mestu šele 1658. Drugo vprašanje, ki ga rešuje prof. Körbler, je o virih, ki jih je rabil Gundulić za svojega „Osmana“. Doslej se je mislilo, da so mu med drugim služila poročila dubrovniških poslancev v Carigrad; Körblerju se je posrečilo, v dubrovniškem arhivu najti pisma, ki kažejo, da je bil dubrovniški senat sproti natančno poučen o carigrajskih dogodkih. Manjkajo pa ravno poročila o l. 1621/22. Körbler ugiblje, da so ta poročila iz arhiva izginila prav radi „Osmana“ in sicer najbrž pred 100 leti, ko se je zadnji tajnik republike dubrovniške Volantić bavil s študijami o Gundulićevem epu. Nadalje razpravlja pisatelj o tem, ali znani dopolnitvi „Osmana“, Sorkočevićeva in Mažuranićeva, naravno nadaljujeta niti dogodkov, ki jih je v prvih spevih zasnoval Gundulić. Pri tem vprašanju, ki sta se z njim že pred desetletji obsežneje bavila zlasti Pavić in Marković, razkriva Körbler nesoglasja dopolnkov z Gundulićevim zasnutkom. — Prof. T. Maretić je priobčil tri majhne priloge o naši narodni epiki: priča o hudobnem sinu; kdo je Ivan Senjamine; priča o obriti bradi.

V „Zborniku za narodni život i običaje južnih Slavena“ (knjiga XIX., zv. 2), ki ga ureja prof. dr. Dragotin Boranić, se nahaja konec narodopisne monografije o Samoboru, ki jo je sestavil tamošnji nadučitelj Milan Lang. Ta monografija, ki obsega v posebnem odtisku nad 1000 strani, utegne biti izmed najobsežnejših takih spisov. Slovence zanima tem bolj, čim bliže je Samobor kranjski deželi. Samoborci poznajo izmed vseh sosednjih dežel najbolj Kranjsko, kamor zahajajo v trgovskih, obrtnih in drugih poslih; „Kranjec“ in „Slovenec“ sta jim identična. Seveda pred železnicami je bil promet Samobora s slovenskimi deželami še čisto drugačen nego dandanes. Ves promet je šel takrat iz Samobora preko Ljubljane v Trst; štajerski „kirijaši“ (vozniki) in gorenjski flosarji so polnili samoborske prodajalne in gostilne; dandanes Štajerec in Gorenjec komaj znata za Samobor. Politično je bil Samobor s Kranjsko zvezan za francoske okupacije pred 100 leti. Spominov na francosko dobo omenja pisatelj precej mnogo. Samoborci so takrat nosili še „kečke“ in glavnik v njih; morali so baje Francoze tudi zibati in odtod pregovor: „Mu bo predsedlo, kakor Francozom zibanje“. — Andrija Bortulin opisuje lov v Belem na Cresu, Ivan Zovko pa ženske rokotvorine v Bosni in Hercegovini. Vladimir Ardalić podaja nekaj narodnih pripovedek iz Bukovice v Dalmaciji itd. — Urednik Boranić poroča obširneje tudi o IX in X. letniku mariborskega „Časopisa za zgodovino in narodopisje“.

Dr. Fr. Ilešič.

Dr. Jos. Karásek, Počátky literárních styků česko-slovenských. Vlčková Osvěta 1915, str. 799—807.

Znani češki slovstveni zgodovinar J. Karásek je objavil pismo M. Majarja-Ziljskega iz l. 1857, namenjeno J. Němcu, soprogu pisateljice Božene Nemcove, ki je takrat služboval kot prov. oficijal v Beljaku. Dopisu je Majer priložil nekaj beležk iz svoje zbirke slovenskih narodnih običajev, med njimi popis otroških iger; v njem govori o svojih literarnih načrtih in toži o neugodnih razmerah, v katerih živi. Objavitelj je dodal pismu obširen komentar.

Š.

